

SECȚIA I PENALĂ

1. Infracțiunea de folosire sau prezentare cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte ori incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei în formă continuată, prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000. Fals material în înscrisuri oficiale, prev. de art. 320 alin. (1) C. pen. Încadrare juridică

- Legea nr. 78/2000: art. 181 alin. (1)
- Codul penal: art. 320 alin. (1)

Depunerea la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură a unor cereri de plată și declarații de suprafață, în cuprinsul cărora inculpatul consemnează date nereale, iar ulterior, în scopul îndeplinirii condițiilor de eligibilitate pentru acordarea sprijinului financiar, întocmirea în fals și depunerea la aceeași autoritate a unor documente justificative (adeverințe) ce atestau date nereale, întrunește elementele de tipicitate ale infracțiunilor de folosire sau prezentare cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte ori incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei în formă continuată, prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 35 alin. (1) C. pen. și fals material în înscrisuri oficiale în formă continuată, prev. de art. 320 alin. (1) C. pen. cu aplic. art. 35 alin. (1) C. pen., aflate în concurs real și nu o infracțiune unică, prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000.

(sentința penală nr. 468/F din 6 martie 2018)

Prin rechizitoriul nr. 313/P/2016 din 19.12.2016 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Secția de Combatere a Infracțiunilor Asimilate Infracțiunilor de Corupție s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului D.I., cercetat în stare de libertate, pentru săvârșirea infracțiunilor de *fals material în înscrisuri oficiale*, prev. de art. 320 alin. (2) cu aplic. art. 35 alin. (1) C. pen. (4 acte materiale) și cu aplic. art. 5 C. pen. și *folosirea sau prezentarea cu rea credință de documente sau declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei* prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 35 alin. (1) C. pen. (5 acte materiale), ambele cu aplic. art. 38 alin. (1) C. pen.

În fapt s-a reținut că în perioada 2010-2014, cu rea-credință, în realizarea aceleiași rezoluții infracționale, inculpatul D.I. a depus la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Hotarele, jud. Giurgiu, cereri de plată și declarații de suprafață prin care a solicitat sprijin financiar în agricultură, în cuprinsul cărora a consemnat date nereale, respectiv că folosește suprafețe de teren mai mari decât cele exploatate în realitate, iar în campaniile aferente anilor 2011, 2013 și 2014, în scopul îndeplinirii condițiilor de eligibilitate pentru acordarea sprijinului financiar, a întocmit în fals și depus apoi la APIA – Hotarele – Jud. Giurgiu patru documente justificative, respectiv adeverințele nr. 1045/19.03.2011, nr. 1487/12.05.2011, nr. 1888/04.07.2013 și nr. 1331/14.05.2014, emise de Primăria

comunei Valea Dragului, jud. Giurgiu, ce atestau date nereale, respectiv că deține suprafețele de teren indicate în cuprinsul cererilor de plată și a declarațiilor de suprafață, beneficiind în acest mod fără drept de subvenții A.P.I.A în sumă totală de 35.437,39 lei, din care suma de 27.504,27 lei din fonduri europene prin programul SAPS-FEGA, iar suma de 7.942,79 lei din plăți naționale directe complementare PNDC1.

Analizând actele și lucrurile dosarului Tribunalul a reținut următoarea situație de fapt:

Inculpatul D.I a deținut calitatea de secretar al Primăriei comunei Valea Dragului, județul Giurgiu, în perioada 09.04.2013-02.06.2014, anterior îndeplinind funcția de referent pe probleme de urbanism în aparatul de specialitate al instituției Primarului comunei Valea Dragului.

În perioada 2010-2014, inculpatul a depus la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură Hotarele, jud. Giurgiu (în continuare A.P.I.A) cereri de plată prin care a solicitat sprijin financiar în agricultură pentru suprafețele de teren pretins a fi utilizate, cereri însoțite de declarații de suprafață, în cuprinsul cărora a consemnat date nereale, respectiv că folosește suprafețe de teren mai mari decât cele exploatate în realitate.

Mai mult, folosindu-se de calitatea de angajat în cadrul Primăriei comunei Valea Dragului, în campaniile aferente anilor 2011, 2013 și 2014, în scopul îndeplinirii condițiilor de eligibilitate pentru acordarea sprijinului financiar, inculpatul a întocmit în fals documente doveditoare, respectiv patru adeverințe emise de Primăria comunei Valea Dragului, jud. Giurgiu, ce atestau în mod nereal că folosește în fapt suprafețele de teren indicate în cuprinsul cererilor de plată și a declarațiilor de suprafață.

Astfel, deși avea în folosință în perioada 2010-2012 suprafața de 7.22 ha teren, iar ulterior anului 2012 suprafața de 3.62 ha teren, inculpatul D.I a solicitat sprijin financiar de la A.P.I.A pentru suprafețe mai mari, după cum urmează:

Anul 2010 – a depus la A.P.I.A cererea unică de plată înregistrată cu nr. GR-174/2.03.2010 și declarația pentru suprafață prin care a solicitat sprijin financiar pentru 7,29 hectare;

Anul 2011 – a depus la A.P.I.A cererea unică de plată înregistrată la nr. GR – 7021/30.03.2011 și declarația pentru suprafață prin care a solicitat sprijin pentru 10,12 hectare, prezentând totodată și adeverința nr. 1045/19.03.2011 emisă de Primăria comunei Valea Dragului, prin care se atesta că susnumitul deține în folosință suprafața de 12,42 hectare;

Ulterior, în cadrul aceleiași campanii, la data de 16.05.2011, susnumitul a depus la APIA cererea de completare a declarației pe suprafață pe anul 2011 (formularul M2), înregistrată sub nr. 19577, prin care a solicitat modificarea cererii inițiale de plată, declarând că deține suprafața de 9.25 ha suplimentar față de declarația anterioară de suprafață depusă la 30.03.2011, prezentând în acest sens și *adeverința nr. 1487/12.05.2011* a Primăriei Valea Dragului din care rezulta că deține în folosință pentru campania din anul 2011 suprafața totală de 19.64 ha teren, pentru care a solicitat sprijin financiar.

Anul 2012 – a depus la A.P.I.A cererea unică de plată GR – 16.093/15.05.2012 și declarația de suprafață prin care a solicitat sprijin financiar pentru 13,67 hectare;

Anul 2013 – a depus la A.P.I.A cererea unică de plată GR – 21.173/15.05.2013 și declarația de suprafață prin care a solicitat sprijin pentru 10.64 hectare, prezentând totodată și *adeverința nr. 1888/04.07.2013 emisă de Primăria comunei Valea Prazului* prin care se atesta că susnumitul deține în folosință suprafața de 10,92 hectare;

Anul 2014 – a depus la A.P.I.A cererea unică de plată GR – 22.225/15.05.2014 și declarația de suprafață prin care a solicitat sprijin financiar pentru 8,14 hectare, prezentând totodată și *adeverința nr. 1331/14.05.2014 emisă de Primăria comunei Valea Dragului* prin care se atesta că susnumitul deține în folosință suprafața de 8,44 hectare.

În baza cererilor astfel depuse, A.P.I.A. Giurgiu a aprobat plata subvențiilor către D.I. în cuantum total de 35.437,39 lei.

În faza de cercetare judecătorească s-a procedat la audierea inculpatului ocazie cu care acesta a arătat că nu se consideră vinovat de săvârșirea infracțiunilor pentru care a fost trimis în judecată arătând că în perioada 2009-2010 s-a făcut o inventariere a terenurilor lăsate în lucru din Valea Dragului iar primarul de la acel moment, D.C. a propus ca cei care au posibilități să lucreze aceste terenuri abandonate situație față de care a convenit împreună cu socrul său care deținea utilaje agricole să lucreze aproximativ 12 ha din aceste terenuri pe care le-a pregătit pentru a fi redat agriculturii iar în anul 2011 le-a cultivat și declarat la APIA. Arată că și în perioada 2012-2014 a lucrat aceleași terenuri iar aceste suprafețe s-au diminuat pentru că au venit niște asociații agricole care le-au ocupat.

În ceea ce privește sprijinul financiar acordat de la APIA inculpatul a arătat că în anul 2010 l-a solicitat doar pentru terenurile proprietatea familiei iar în anii următori până în anul 2014 a solicitat pentru suprafețele deținute în proprietatea familiei dar și pentru terenurile lăsate în nelucru corelativ suprafețelor lucrate efectiv.

A precizat inculpatul că APIA a efectuat verificări în teren atât în anul 2008 pe proprietățile familiei dar și în anul 2014, susținând că el a declarat la APIA doar ceea ce a lucrat efectiv iar susținerile procurorului vis a vis de faptele că suprafețele declarate ar fi fost mai mari decât cele lucrate în realitate s-au bazat doar pe declarațiile martorilor Năstase Dumitru și Mototolea Marin, cu privire la acesta din urmă inculpatul arătând că se află în relații de dușmănie.

Referitor la cele patru adeverințe la care se face trimitere în rechizitoriu inculpatul arată că acestea cuprind date reale în sensul suprafețelor pe care le-a lucrat arătând că recunoaște faptul că a semnat adeverința din 2011 pentru că secretarul nu era în primărie dar și pe cea din 2014 când acesta avea calitatea de secretar al primăriei cu delegație și a semnat în numele primarului. În ceea ce privește cea de a doua adeverință din anul 2011 arată că are cunoștință că a fost semnată de fostul primar, domnul D. care însă nu recunoaște și nici expertiza nu a stabilit acest lucru precizând că el a depus-o la registratură iar în ceea ce privește adeverința din 2013 precizează că a fost semnată de administratorul public de la acel moment, H.T. În ceea ce privește sumele ridicate a precizat că, crede că sunt corecte sumele consemnate în rechizitoriu, nu a verificat exact și nici nu-și amintește exact ce sume a ridicat. A mai precizat inculpatul că din câte își amintește nimeni nu a depus vreo cerere pentru a prelua terenurile rămase în nelucru, singura evidență constând în declarațiile pe care le-a făcut la APIA, în acest sens arătând că făcea parte din comisia de fond funciar în cadrul căreia ar fi trebuit să se discute aceste cereri și ar fi constatat această împrejurare dacă ele ar fi fost făcute.

În esență, Tribunalul a constatat că apărarea principală a inculpatului a constatat în faptul că ceea ce a declarat corespunde realității pentru că în fapt acesta a lucrat terenuri în suprafețe mai mari decât cele pe care el sau familia sa le deținea, aceste terenuri rezultând din categoria terenurilor lăsate în nelucru din care, în baza dispoziției primarului, fără a face o cerere în scris a preluat diverse suprafețe pe care le-a lucrat, însă a constatat, raportat la materialul probator administrat în cauză, că aceste susțineri nu sunt fondate.

La ultimul termen de judecată apărarea inculpatului a formulat o cerere de schimbare a încadrării juridice din cele două infracțiuni pentru care inculpatul a fost trimis în judecată respectiv infracțiunile prev. de art. 320 alin. (2) C. pen. cu aplicarea art. 35 alin. (1) C. pen. (patru acte materiale) și art. 5 C. pen. și art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 35 alin. (1) (cinci acte materiale) și art. 5 C. pen., într-o infracțiune unică, prevăzută de art. art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 35 alin. (1) C. pen.

În motivarea cererii de schimbare a încadrării juridice s-a susținut de către apărare că infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale este absorbită în infracțiunea de obținere

ilegală de fonduri europene, infracțiune care este o variantă specială a infracțiunii de înșelăciune conform deciziei nr. 1313/2014 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție respectiv a recursului în interesul Legii nr. 4/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Astfel, s-a apreciat că potrivit doctrinei și jurisprudenței invocate elementul material se circumscrie și infracțiunii de înșelăciune, iar infracțiunea de obținere de fonduri europene fiind o formă specială a acesteia absoarbe înșelăciunea, uzul de fals și obținerea ilegală de fonduri prev. de art. 306 C. pen.

În raport de aceste considerente se observă că s-a imputat inculpatului faptul că odată cu cererile de acordare de sprijin financiar a depus un număr de adeverințe în care se specifică ce suprafețe de teren are în utilizare motiv pentru care se apreciază că aceste falsuri se absorb în infracțiunea prev. de art. 18¹ din Legea nr. 78/2000.

În opinia Tribunalului cererea de schimbare a încadrării juridice este nefondată jurisprudența invocată anterior de către apărare reliefând o situație diferită față de cea dedusă judecății.

După modul de reglementare a celor două dispoziții ce cuprind normele incriminatorii ale celor două infracțiuni deduse judecății Tribunalul a apreciat că nu poate fi vorba de o absorbție a infracțiunii de fals material în înscrisuri oficiale în infracțiunea prev. de art. 18¹ din Legea nr. 78/2000.

Tribunalul a observat astfel că în timp ce infracțiunea prev. de art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 are ca act material al laturii obiective folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, infracțiunea prev. de art. 320 alin. (2) C. pen. are ca act material falsificarea unui înscris oficial, prin contrafacerea scrierii ori a subscrierii sau prin alterarea lui în orice mod de natură să producă consecințe juridice, săvârșit de un funcționar public în exercițiul atribuțiilor de serviciu.

În atare situație Tribunalul a observat că activitatea inculpatului nu s-a redus doar la folosirea sau prezentarea unor documente cu date false, inexacte sau incomplete ci pentru campaniile aferente anilor 2011-2013 și 2014, respectiv 4 acte materiale a întocmit în fals cele patru documente justificative respectiv adeverințele nr. 1045 din 19.03.2011, nr. 1487 din 12.05.2011, nr. 1888 din 04.07.2013 și nr. 1331 din 04.05.2014.

În raport de această situație de fapt, Tribunalul a reținut că faptele inculpatului sunt săvârșite în concurs de infracțiuni și nu se poate accepta ipoteza potrivit căreia infracțiunea de fals în înscrisuri oficiale este absorbită în infracțiunea prevăzută de legea specială motiv pentru care va respinge solicitarea de schimbare a încadrării juridice.

Cu privire la concluziile formulate pe fond pentru varianta în care cererea de schimbare a încadrării juridice este respinsă s-a solicitat să se constate de către instanța de judecată că nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de obținere ilegală de fonduri europene care are ca și urmare imediată obținerea pe nedrept a fondurilor din bugetul Uniunii Europene sau din bugetul pe care le administrează aceasta iar declarațiile false folosite de către inculpat nu au avut ca scop obținerea ilegală de fonduri.

Pe de altă parte, dacă se analizează așa zisele aspecte false depuse la APIA Tribunalul a observat că i se impută faptul că a consemnat ce suprafețe utilizează iar nu ce suprafețe are în proprietate deși s-a dovedit că inculpatul a folosit acele terenuri în mod efectiv.

În opinia Tribunalului soluțiile de achitare la care face trimitere apărare nu pot fi primite.

Astfel, așa cum s-a arătat în analiza mijloacelor de probă varianta conturată de apărare potrivit căreia inculpatul ar fi muncit efectiv terenurile pentru care a declarat și-a cerut subvenție de la APIA, nu se probează.

Având în vedere faptul că la acel moment de analiză s-au punctat elementele ce au stat la baza acestei concluzii, Tribunalul a reținut că nu se vor mai relua alte argumente arătându-se doar că procedura la care face trimitere inculpatul și pe care încearcă să o credibilizeze din punct de vedere probator nu a rezultat din probele administrate în cauză.

În atare situație, nu se putea vorbi nici de lipsa intenției inculpatului în săvârșirea infracțiunii de fals în înscrisuri oficiale și nici în cea prev. de art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 în condițiile în care perioada pentru care s-a susținut că s-au acordat acele terenuri lăsate în nelucru unor persoane nu vizează perioada infracțională și chiar dacă s-ar fi aflat în acest interval de timp nu s-a dovedit că inculpatul a urmat procedura descrisă de martorii din dosar.

Pe de altă parte, în raport de aceleași argumente nu se putea vorbi nici de achitarea în temeiul art. 16 alin. (1) lit. b) C. pr. pen., așa cum a susținut apărarea, nici sub aspectul lipsei de vinovăție și nici sub aspectul lipsei urmării imediate ca element constitutiv a laturii obiective a infracțiunii de vreme ce a beneficiat de o subvenție doar pentru că a declarat în mod nereal suprafețe pentru care nu deținea nici un titlu și nici nu erau trecute în registrul agricol ca fiind lucrate ori deținute sub alte forme.

S-a impus a se face o singură mențiune vis-a-vis de acea suprafață de 5,07 ha trecută în registrul agricol în raport de care martorul Năstase Dumitru a precizat că a trecut-o la solicitarea inculpatului care i-a precizat că „el este secretar și el răspunde”, deși martorul îi spusese că în lipsa unor documente nu poate să facă acele mențiuni și nici nu poate elibera adeverința.

S-a putut observa astfel că nici această suprafață nu putea fi avută în calcul ca o deținere legală acelei suprafețe de teren.

În concluzie, văzând probele administrate în cauză, în ambele faze ale procesului penal, Tribunalul a constatat că inculpatul se face vinovat de săvârșirea celor două infracțiuni pentru care a fost trimis în judecată iar solicitările de achitare nu își găsesc susținerea legală și probatorie.

Prin urmare, în raport de aceste mijloace de probă, Tribunalul a constatat că în drept faptele inculpatului D.I., care în perioada 2010-2014, cu rea-credință, în realizarea aceleiași rezoluții infracționale, a depus la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Hotarele, jud. Giurgiu, cereri de plată și declarații de suprafață prin care a solicitat sprijin financiar în agricultură, în cuprinsul cărora a consemnat date nereale, respectiv că folosește suprafețe de teren mai mari decât cele exploatate în realitate, iar în campaniile aferente anilor 2011, 2013 și 2014, în scopul îndeplinirii condițiilor de eligibilitate pentru acordarea sprijinului financiar, a întocmit în fals și depus apoi la APIA – Hotarele – Jud. Giurgiu patru documente justificative, respectiv adeverințele nr. 1045/19.03.2011, nr. 1487/12.05.2011, nr. 1888/04.07.2013 și nr. 1331/14.05.2014, emise de Primăria comunei Valea Dragului, jud. Giurgiu, ce atestau date nereale, respectiv că deține suprafețele de teren indicate în cuprinsul cererilor de plată și a declarațiilor de suprafață, beneficiind în acest mod fără drept de subvenții A.P.I.A în sumă totală de 35.437,39 lei, din care suma de 27.504,27 lei din fonduri europene prin programul SAPS-FEGA, iar suma de 7.942,79 lei din plăți naționale directe complementare PNDC1, întrunesc obiectiv și subiectiv elementele constitutive ale infracțiunilor de *folosire sau prezentare cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte ori incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei în formă continuată*, prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 35 alin. (1) C. pen. (5 acte materiale) și *fals material în înscrisuri oficiale*, prev. de art. 320 alin. (1) C. pen. cu aplic. art. 35 alin. (1) C. pen. (4 acte materiale), toate cu aplicarea art. 38 alin. (1) C. pen. și, în final, cu aplicarea art. 5 C. pen.

2. Limitele și obiectul judecății. Reținerea premeditării de către instanța investită cu soluționarea fondului și schimbarea încadrării juridice. Obligația instanței de rejudecare de a se conforma hotărârii din apel

- Codul de procedură penală: art. 371, art. 386, art. 425
- Codul penal: art. 188, art. 189

Instanța investită cu rejudecarea unei cauze nu poate analiza – așa cum a făcut instanța de fond în primul ciclu procesual – dacă schimbarea încadrării juridice a faptelor determinată de reținerea premeditării conduce sau nu la stabilirea unei alte situații de fapt, în defavoarea inculpatului, pentru care nu s-a efectuat urmărirea penală și care nu se regăsește în cuprinsul rechizitoriului, întrucât instanța de rejudecare trebuie să se conformeze hotărârii instanței de apel, potrivit dispozițiilor art. 425 C. pr. pen. În ipoteza în care instanța de apel a stabilit că este posibilă reținerea premeditării săvârșirii faptei, în situația în care probele conduc la această concluzie, instanța de rejudecare este obligată să pună în discuție schimbarea de încadrare juridică formulată de procuror fără a însemna că prin aceasta este extinsă acuzația penală reținută de Ministerul Public împotriva inculpatului.

(sentința penală nr. 2369/F din 16 noiembrie 2018)

Prin Rechizitoriul nr. 862/P/2017 întocmit la data de 10.07.2017 de Parchetul de pe lângă Tribunalul București, înregistrat pe rolul Tribunalului București la data de 11.07.2017 sub nr. 27314/3/2017, s-a dispus trimiterea în judecată, *în stare de arest preventiv*, a inculpatului L.D., sub aspectul săvârșirii infracțiunii de tentativă de omor asupra unui membru de familie, prevăzută de art. 32 C. pen. raportat la art. 188 C. pen. cu referire la art. 199 alin. (1) C. pen.

În actul de sesizare a instanței s-a reținut că, la data de 22.02.2017, inculpatul L.D. a aplicat mai multe lovituri cu un cuțit cu lama de aproximativ 22 cm, în zone anatomiche vitale, soției sale L.R., provocându-i leziuni care au necesitat un număr de 12-14 zile de îngrijiri medicale.

Din cuprinsul actului de sesizare a rezultat că pe parcursul urmăririi penale au fost administrate următoarele

Ca efect al trimiterii în judecată a inculpaților, cauza a fost înregistrată pe rolul Tribunalului la data de 11 iulie 2017.

În procedura de cameră preliminară, inculpatul L.D. nu a formulat cereri sau excepții și nici judecătorul nu le-a invocat din oficiu.

Prin încheierea de ședință din camera de consiliu din data de 03.11.2017 judecătorul de cameră preliminară a constatat legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și a dispus începerea judecății.

Încheierea pronunțată a rămas definitivă prin necontestare.

La termenul din data de 15.12.2017, inculpatul a solicitat instanței ca judecata să aibă loc doar în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, fără a mai solicita alte probe, deoarece recunoaște în faptele reținute în sarcina sa prin actul de sesizare a instanței, mai puțin intenția de a suprima viața victimei, declarația acestuia fiind consemnată și atașată la dosarul cauzei.

La același termen de judecată, instanța a procedat la audierea inculpatului și constatând că nu recunoaște latura subiectivă a infracțiunii, pentru care a fost trimis în judecată, a **respins** cererea acestuia de judecată a cauzei în procedură simplificată.

Fiind întrebați cu privire la probe, atât inculpatul cât și partea civilă, asistați de apărători aleși, au arătat că nu contestă probele administrate în cursul urmăririi penale, inculpatul solicitând doar încuviințarea probei cu înscrisuri în circumstanțiere, iar partea civilă, pe latură civilă, încuviințarea probei cu înscrisuri și doi martori.

Prin încheierea pronunțată la același termen, la solicitarea Ministerului Public, s-a încuviințat reaudierea martorilor V.V. și L.D., pentru dovedirea circumstanței premeditării, nereținută de procurorul care a efectuat urmărirea penală.

La termenul din data de 12.01.2018, lecturând motivele pentru care s-a dispus anterior încuviințarea probei cu martori, la solicitarea Ministerului Public de reaudiere a martorilor audiați în cursul urmăririi penale, respectiv pentru a se dovedi pretinsa premeditare, cu care ar fi acționat inculpatul, nereținută de procurorul care a efectuat urmărirea penală, instanța în baza art. 383 alin. (3) C. pr. pen. a revenit asupra utilității reaudierii martorilor audiați în cursul urmăririi penale.

Pentru a dispune astfel, instanța a avut în vedere că potrivit art. 371 C. pr. pen., judecata se mărginește la faptele și persoanele arătate în actul de sesizare a instanței și, astfel, că obiectul judecății, care este în același timp și obiectul investiției, este determinat de cuprinsul actului de investire.

Prima instanță a apreciat că fapta arătată în actul de sesizare se înțelege descrierea faptei în modalitatea aptă să producă consecințe juridice, respectiv să investească instanța de judecată, descriere însoțită de încadrarea juridică și dispoziția de trimitere în judecată pentru fapta respectivă (*Decizia nr. 74/2001 a Înaltei Curți de Casație și Justiție- completul de 9 judecători*).

Deopotrivă, instanța a reținut că, în lumina art. 6 par. 3 lit. a) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care prevăd *dreptul oricărui acuzat de a fi informat, în termenul cel mai scurt, (...) în mod amănunțit, despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa*, astfel cum au fost interpretate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, prin extinderea acuzației penale aduse acestuia direct în faza judecății s-ar aduce atingere dreptului acestuia la un proces echitabil. Instanța a analizat rechizitoriul cu care a fost sesizată, însă în cuprinsul acestuia nu a identificat nici la rubrica privind încadrarea juridică a faptei și nici la descrierea *in extenso* a situației de fapt vreun element din care să se rețină că inculpatul L.D. ar fi premeditat fapta săvârșită.

Așadar, câtă vreme premeditarea constituie un element de fapt, care agravează situația inculpatului, dar cu care nu a fost sesizată prin rechizitoriu, instanța a considerat inadmisibilă extinderea acuzației penale, sub aspectul elementului circumstanțial agravant, în condițiile date, direct în cursul judecății.

A mai apreciat că o interpretare contrară ar însemna a goli de conținut garanțiile oferite de legiuitor acuzatului în cursul urmăririi penale și, în consecință, dreptul acestuia la un proces echitabil ar deveni unul iluzoriu. Sub acest aspect, Curtea EDO, în jurisprudența referitoare la art. 6 din Convenție, a recunoscut acuzatului dreptul de a fi informat nu numai cu privire la cauza acuzației aduse împotriva sa, adică la faptele ce i se impută și pe care se întemeiază acuzația, ci și, în mod detaliat, cu privire la încadrarea juridică dată acestor fapte (CtEDO, Hotărârea din 25 martie 1999, în cauza *Pélissier and Sassi v. France*, § 51).

Deopotrivă, instanța a avut în vedere și practica instanței supreme - *Decizia penală nr. 1397 din 2.05.2012 a Înaltei Curți de Casație și Justiție*, care, sub acest aspect, a statuat că hotărârile recurate au fost pronunțate cu încălcarea legii, „deoarece au condus la condamnarea inculpatului pentru fapte care nu au făcut obiectul acuzației și care nu puteau decurge în mod logic din acuzațiile inițiale, având un element material diferit de cel al faptelor pentru care a fost trimis în judecată”.

Sintetic, instanța a considerat că dacă s-ar admite posibilitatea extinderii acuzației penale cu elemente de fapt, circumstanțiale agravante, care nu se regăsesc sub nicio formă

în cuprinsul actului de sesizare, s-ar depăși limitele judecării cauzei, statuate imperativ în art. 371 C. pr. pen.

Pe cale de consecință, având în vedere că niciuna din părți nu a contestat probele administrate în cursul urmăririi penale, că instanța este lămurită sub toate aspectele și totodată că nu este admisibilă extinderea acuzației, dincolo de cuprinsul actului de sesizare, în cursul cercetării judecătorești, instanța a revenit asupra utilității reaudierii martorilor audiați în cursul urmăririi penale.

Prin sentința penală nr. 175/02.02.2018 pronunțată de Tribunalul București, Secția I penală a fost respinsă, în baza art. 386 alin. (2) C. pr. pen., cererea de schimbare a încadrării juridice a faptei pentru care a fost trimis în judecată inculpatul L.D, formulată de Ministerul Public, din infracțiunea de tentativă la omor, prevăzută de art. 32 C. pen. raportat la art. 188 alin. (1) C. pen., cu aplicarea art. 199 alin. (1) C. pen., în infracțiunea de tentativă la omor calificat, prevăzută de art. 32 C. pen. raportat la art. 188 alin. (1)-189 alin. (1) lit. a) C. pen., cu aplicarea art. 199 alin. (1) C. pen., ca neîntemeiată.

În baza art. 386 alin. (2) C. pr. pen., a fost respinsă cererea de schimbare a încadrării juridice a faptei pentru care a fost trimis în judecată inculpatul L.D., formulată de inculpat, din infracțiunea de tentativă la omor, prevăzută de art. 32 C. pen. raportat la art. 188 alin. (1) C. pen., cu aplicarea art. 199 alin. (1) C. pen., în infracțiunea de loviri sau alte violențe, prevăzută de art. 193 alin. (2) C. pen. cu aplicarea art. 199 alin. (1) C. pen., ca neîntemeiată.

În baza art. 32 C. pen. raportat la art. 188 alin. (1) C. pen., cu aplicarea art. 199 alin. (1) C. pen., a fost condamnat inculpatul L.D la o pedeapsă de 7 ani închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă la omor, în condițiile violenței în familie.

În baza art. 67 alin. (2) C. pen. s-a aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a), b), h) și n) C. pen., pe o durată de 5 ani, după executarea pedepsei principale.

În baza art. 65 alin. (1) C. pen. s-au interzis inculpatului, cu titlu de pedeapsă accesorie, exercitarea drepturilor prev. de art. 66 alin. (1) lit. a), b), h) și n) C. pen., pe perioada executării pedepsei principale.

În baza art. 72 C. pen. a fost dedusă din pedeapsa aplicată durata reținerii și arestării preventive, de la data de 23.02.2017 la zi.

În baza art. 399 alin. (1) C. pr. pen. a fost menținută starea de arest a inculpatului L.D.

În baza art. 397 alin. (1) C. pr. pen. raportat la art. 1357 C. civ., au fost admise acțiunile civile formulate de părțile civile civilă L.R. și Spitalul Universitar de Urgență București.

Prin decizia penală nr. 552/18.04.2018 pronunțată de Curtea de Apel București, Secția a II-a penală au fost admise apelurile declarate de Parchetul de pe lângă Tribunalul București și inculpatul L.D., împotriva sentinței penale nr. 175/02.02.2018 pronunțată de Tribunalul București în dosarul nr. 27314/3/2017, desființată în totalitate sentința penală apelată și trimisă cauza spre rejudecare aceleiași instanțe, în vederea efectuării cercetării judecătorești.

În considerentele deciziei, instanța de control judiciar a constatat că argumentele pentru care judecătorul fondului a revenit asupra probelor anterior încuviințate – și anume inadmisibilitatea efectuării unei cercetări judecătorești pentru stabilirea unei alte situații de fapt, în defavoarea inculpatului pentru care nu s-a efectuat urmărirea penală și care nu se regăsește în cuprinsul rechizitoriului – sunt în mod evident *eronate*, deoarece o eventuală schimbare a încadrării juridice în sensul solicitat de parchet, prin reținerea circumstanței agravante a premeditării (ce nu cuprinde un element complet nou față de acuzația cu care instanța a fost investită, în sensul reținerii în sarcina inculpatului a unei noi infracțiuni, având un obiect juridic total diferit), nu poate fi privită ca o modificare a obiectului judecății reglementat de art. 371 C. pr. pen. și nici o depășire a limitelor sesizării instanței.

Instanța de apel a arătat că situația de fapt reținută se poate modifica pe parcursul judecății (fără a se putea modifica însă și fapta pentru care s-a dispus trimiterea în judecată), modificare ce poate opera atât în favoarea, cât și în defavoarea inculpatului, instanța având

posibilitatea sa retina fie circumstanțe atenuante, fie circumstanțe agravante care nu au fost avute în vedere prin rechizitoriu.

S-a mai reținut că, pentru a da eficiență principiului aflării adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei se impunea și readministrarea probelor la care s-a făcut referire prin rechizitoriu și din perspectiva lămuririi împrejurărilor cauzei, astfel cum au fost evidențiate de inculpat.

Ca efect al desființării în tot a sentinței penale nr. 175/ 02.02.2018 pronunțată de Tribunalul București, Secția I penală, cauza a fost reînregistrată la Tribunalul București, Secția I penală sub numărul 27314/3/2017* la data de 7 iunie 2018.

Tribunalul a procedat la efectuarea cercetării judecătorești.

La termenul de judecată din data de 26.10.2018 reprezentantul Ministerului Public a solicitat schimbarea încadrării juridice a faptelor reținute în actul de sesizare a instanței în sarcina inculpatului L.D. *din* infracțiunea de tentativă de omor asupra unui membru de familie, prevăzută de art. 32 C. pen. raportat la art. 188 C. pen. cu referire la art. 199 alin. (1) C. pen. în infracțiunea de tentativă de omor calificat asupra unui membru de familie, prevăzută de art. 32 C. pen. raportat la art. 188 alin. (1) – 189 alin. (1) lit. a) C. pen. cu referire la art. 199 alin. (1) C. pen.

În motivarea cererii formulate, procurorul a susținut că inculpatul a acționat cu premeditare, aspect care ar fi a condus, în ipoteza în care ar fi fost reținut, la schimbarea încadrării juridice.

Cu titlu preliminar, Tribunalul a reținut că nu se putea analiza (așa cum a făcut instanța de fond în primul ciclu procesual) dacă schimbarea încadrării juridice a faptelor determinată de reținerea premeditării ar fi condus sau nu la stabilirea unei alte situații de fapt, în defavoarea inculpatului, pentru care nu s-a efectuat urmărirea penală și care nu se regăsea în cuprinsul rechizitoriului, întrucât instanța de rejudecare trebuia să se conformeze hotărârii instanței de apel, potrivit dispozițiilor art. 425 C. pr. pen. Or, instanța de apel a stabilit că este posibilă reținerea premeditării în situația în care probele conduc la această concluzie, fără a însemna că prin aceasta este extinsă acuzația penală formulată împotriva inculpatului.

Analizând cererea de schimbare a încadrării juridice formulată, Tribunalul a constatat că aceasta este fondată, din următoarele considerente:

Potrivit art. 189 C. pen. uciderea unei persoane cu premeditare se pedepsește.

Pentru a reține premeditarea, drept element circumstanțial agravant al infracțiunii de omor este necesar a fi întrunite cumulativ mai multe condiții, respectiv:

1. Luarea rezoluției infracționale să fie anterioară acțiunii care constituie elementul material al infracțiunii.

2. Chibzuirea infractorului trebuie să fie suficientă.

3. Rezoluția infracțională să se concretizeze în activități de pregătire, de natură a înlesni săvârșirea infracțiunii.

Așadar, circumstanța premeditării este compusă din două elemente, elementul de anterioritate „pre” și elementul de chibzuire activă, „meditare”, asupra metodicii în care urmează să se săvârșească fapta, desprinse din modalitatea în care are loc săvârșirea faptei.

Analizând situația de fapt din prezenta cauză, așa cum a fost reținută de Tribunal și dovedită de probe administrate în cauză, prin prisma semnificației elementului circumstanțial agravant, instanța a reținut îndeplinirea condițiilor arătate.

Astfel, după ce soția sa a părăsit domiciliul conjugal împreună cu fiica lor, inculpatul L.D. a resimțit profund lipsa celor două, sentiment accentuat de consumul exagerat de alcool. La aceasta s-a adăugat vestea primită de inculpat de la prieteni și rude care îl anunțau că partea civilă L.R. intenționează să solicite desfacerea căsătoriei (fila 111 d.u.p.). Acesta este momentul în care s-a născut în mintea inculpatului ideea de a suprima viața soției sale în ipoteza în care aceasta nu va reveni asupra hotărârii luate.

Ulterior, timp de mai multe zile, inculpatul a chibzuit asupra acestui aspect și a depus diligențe sporite în vederea readucerii soției sale în domiciliul conjugal, trimițând acesteia numeroase mesaje care cuprindeau rugăminți dar și amenințări cu suprimarea vieții.

Încercările inculpatului s-au îndreptat și către membri de familie ai victimei dar și către propria fiică, acesteia din urmă L.D. prezentându-i, în două zile consecutive anterioare săvârșirii infracțiunii (20.20.2017 și 21.02.2017), cuțitul cu care susținea că își va omorî soția.

Refuzat fiind de către victimă, L.D. a făcut acte de pregătire, sens în care a ascuns un cuțit sub obiecte de vestimentație pe fotoliul din sufragerie și a consemnat olograf un bilet de adio adresat fiicei sale din care rezultă explicit că o va omorî pe mama acesteia și apoi se va sinucide. În opinia Tribunalului, actele de pregătire pot fi nu numai materiale ci și morale. Prin urmare, instanța a observat că inculpatul L.D. s-a pregătit moral, obișnuindu-se cu ideea teribilă de a suprima viața celei cu care fusese împreună timp de 20 ani, făcând publică intenția sa chiar și membrilor de familie.

În final, după ce victima i-a confirmat că la terminarea programului de serviciu va reveni în locuință împreună cu martora L.D.Ș. pentru discuta cu inculpatul, L.D. a așteptat-o pe aceasta, i-a reproșat că dorește să-l părăsească apoi, *fără niciun alt motiv și fără avertisment*, a luat din bucătărie un cuțit și a început să-și lovească soția, împrejurare de natură a atesta, încă o dată, existența premeditării.

Tribunalul a constatat, din analiza materialului probator, inexistența unui conflict spontan care să conducă la o reacție cu același caracter de spontaneitate din partea inculpatului, ci un lung proces cognitiv început în momentul în care victima a părăsit domiciliul conjugal și încheiat la momentul aplicării loviturilor de cuțit în scopul suprimării vieții.

Totodată instanța a observat că susținerile inculpatului privitoare la suprimarea propriei vieți nu par a avea susținere în materialul probator administrat în cauză. Teza sinuciderii, vehiculată de inculpat, părea mai degrabă un tertip pentru a-și ascunde intenția infracțională și nu o hotărâre suicidală reală pe care, dacă ar fi dorit, ar fi putut să o pună în aplicare oricând.

Pentru aceste motive, Tribunalul a admis cererea formulată de reprezentantul Ministerului Public.

În baza art. 386 alin. (1) C. pr. pen. a schimbat încadrarea juridică a faptelor reținute în actul de sesizare a instanței în sarcina inculpatului L.D. *din* infracțiunea de tentativă de omor asupra unui membru de familie, prevăzută de art. 32 C. pen. raportat la art. 188 Cod penal cu referire la art. 199 alin. (1) C. pen. *în* infracțiunea de tentativă de omor calificat asupra unui membru de familie, prevăzută de art. 32 C. pen. raportat la art. 188 alin. (1) – 189 alin. (1) lit. a) C. pen. cu referire la art. 199 alin. (1) C. pen.

În baza art. art. 32 C. pen. raportat la art. 188 alin. (1) – 189 alin. (1) lit. a) C. pen. cu referire la art. 199 alin. (1) C. pen. a fost condamnat inculpatul L.D, pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă de omor calificat asupra unui membru de familie, la pedeapsa de **9 (nouă) ani închisoare**.

3. Obiectul procedurii de cameră preliminară. Regularitatea actului de sesizare a instanței. Legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală

– Codul procedură penală: art. 342 și urm.

Incompatibilitatea procurorului care a efectuat urmărirea penală, încălcarea dreptului la apărare prevăzut de art. 10 alin. (1) C. pr. pen. prilejuită de presupusa încălcare, de către avocatul inculpatei, a obligațiilor prevăzute de Legea profesiei de avocat nr. 51/1995 și

neexercitarea unei apărări eficiente a drepturilor și intereselor inculpatului, precum și loialitatea administrării probelor în faza de urmărire penală reprezintă aspecte care pot face obiectul cenzurii judecătorului în procedura de cameră preliminară. În schimb, critici ale apărării vizând inexistența unor mijloace de probă care să susțină anumite concluzii ale organelor de urmărire penală; revenirea martorilor asupra unor împrejurări atestate în declarații anterioare; verosimilitatea unor fapte atestate în declarațiile unor subiecți procesuali; inserarea în rechizitoriu a unor fapte apreciate nereale de către inculpat reprezintă apărări de fond, care nu pot avea influență asupra regularității actului de sesizare.

(încheierea penală din 27 aprilie 2018)

La data de 21.12.2017 a fost înregistrat pe rolul Tribunalului București rechizitoriul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcției Naționale Anticorupție – Serviciul Teritorial Ploiești prin care s-a dispus trimiterea în judecată, *sub control judiciar*, a inculpatei P.A.M, pentru săvârșirea infracțiunilor de:

- trafic de influență în formă continuată, prev. de art. 291 alin. (1) C. pen. rap. la art. 6 din Legea nr. 78/2000, cu aplic. art. 35 alin. (1) C. pen. 2 acte materiale corespunzătoare acțiunilor de pretindere a sumei de bani, respectiv, a celor două ceasuri);

- spălare a banilor, prev. de art. 29 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 656/2002, cu aplicarea finală a art. 38 alin. (1) C. pen.

În actul de sesizare a instanței, în sarcina inculpatei P.A.M s-a reținut că, în baza aceleiași rezoluții infracționale, în perioada sfârșitul lunii aprilie-începutul lunii mai 2013, a pretins de la S.I – președinte al S.C. S. S.A., suma de 1 milion de euro și a primit, în trei tranșe, în perioada iulie 2013 - martie 2014, suma totală de 600.000 euro (*în cursul lunii iulie 2013 – suma de 400.000 euro, sumă remisă și primită într-o servietă marca Montblanc împreună cu un instrument de scris aceeași marcă; sfârșitul lunii noiembrie 2013 – suma de 100.000 euro și în cursul lunii martie 2014 – suma de 100.000 euro*), lăsând să se creadă că are influență asupra președintelui C., C.B.M și promițând că îl va determina pe acesta să soluționeze în mod favorabil pentru S.C. S.S.A. investigația demarată în baza Ordinului nr. x al președintelui C., urmare sesizării Curții de Conturi a României nr. ..., *respectiv*, la sfârșitul lunii iulie 2013 – anterior datei de 29.07.2013 – a pretins de la S.I – președinte al S.C. S.S.A., două ceasuri de lux (*un ceas de damă marca Hublot Big Bang Caviar – 346.HX.2800.RW, în valoare de 49.700 lei și un ceas bărbătesc marca Hublot Classic Fusion – 521.NO.1180.LR, în valoare de 58.500 lei*) bunuri pe care le-a primit la data de 30.07.2013 de la martora S.I, lăsând să se creadă că are influență asupra președintelui C., C.B.M și asupra unui alt angajat al instituției menționată, promițând că îi va determina pe aceștia să soluționeze în mod favorabil pentru S.C. S.S.A. investigația demarată în baza Ordinului nr. 280/04.06.2013 al președintelui C., urmare sesizării Curții de Conturi a României nr. ...;

Totodată s-a reținut că, în perioada 26.07.2013-02.11.2016, inculpata P.A.M a disimulat adevărata natură a provenienței sumei de 600.000 euro și beneficiarul real al acestei sume, obținută ca urmare a săvârșirii infracțiunii de trafic de influență prin:

- achiziționarea, pe numele bunicii sale, S.N, a unui teren în suprafață de 1.000 m² situat pe raza orașului Voluntari, județul Ilfov, în valoare de 130.000 euro – conform contractului de vânzare cumpărare autentificat sub numărul 1836/26.07.2013 la BNP „...”, cu sediul în mun. București;

- achiziționarea, pe numele mamei sale, B.M, a unui apartament situat în municipiul Constanța, județul Constanța, cu suma de 80.000 euro, din care 75.000 euro au fost achitați, în numerar, cu titlu de avans, la data autentificării promisiunii bilaterale de vânzare-cumpărare nr. 223 din 06.06.2014 la BNP C. din mun. Constanța, diferența de preț